

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра біології, здоров'я людини та фізичної терапії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**ОК 43 ВИРОБНИЧА (КЛІНІЧНА) ПРАКТИКА З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ
ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ**

Спеціальність 227 Терапія та реабілітація

Освітня програма «Фізична терапія»

Психолого-природничий факультет

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма виробничої (клінічної) практики з фізичної терапії при захворюваннях опорно-рухового апарату для здобувачів освітнього ступеня бакалавр галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 227 Терапія та реабілітація за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія».

Мова навчання: українська

Розробник: Касянчук В. М., к.м.н., доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії.

Протокол від “ 24 ” червня 2025 року № 7

Завідувач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії

(проф. Інна СЯСЬКА)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від “ 26 ” червня 2025 року № 5

Голова навчально-методичної комісії психолого-природничого факультету

Ірина ТРОХИМЧУК

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 6,0	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 227 Терапія та реабілітація	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4-		3-й	-
Загальна кількість годин – 180		Семестр	
		6-й	-
		Лекції	
Тижневих годин: самостійної роботи студента – 45	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	-	
		Практичні	
		-	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		180 год.	
		-	
		Вид контролю: залік	
Передумови для вивчення дисципліни: згідно структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми «Фізична терапія»			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Виробнича (клінічна) практика здобувачів вищої освіти з галузі знань 22 Охорона здоров'я є інтегральною складовою всієї програми підготовки бакалавра і проводиться з метою:

- перевірки та закріплення теоретичних знань та практичних навичок, одержаних під час вивчення основних теоретичних та фахових дисциплін спеціальності та їх подальшого поглиблення і вдосконалення під час роботи в лікувально-профілактичних закладах та реабілітаційних центрах;

- підготовки фахівців у галузі охорони здоров'я, здатних самостійно розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми фізичної терапії, покращувати стан здоров'я осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп з урахуванням сучасних прогресивних методів і підходів відповідно до регіональних потреб;
- ознайомлення з умовами роботи фахівця з фізичної реабілітації у закладах різного підпорядкування, з організацією лікувальної і реабілітаційної роботи, з основами етики і медичної деонтології;
- набуття і закріплення навичок педагогічної та просвітницької роботи з пацієнтами та їх близькими.

2.2. Основними завданнями клінічної практики є:

- ознайомлення студентів з видами, умовами та обставинами професійної діяльності в конкретних медичних і реабілітаційних закладах;
- розвиток та вдосконалення сукупності професійних вмінь і навичок фахівця з фізичної реабілітації;
- формування комплексу морально-психологічних якостей, як невід'ємної частини професійної підготовки;
- сприяння вибору сфери майбутньої професійної діяльності.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки бакалавра зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними **компетентностями:**

Загальні компетентності:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії та ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати .

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 06. Застосовувати методи й інструменти для визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР 09. Реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР10. Здійснювати заходи фізичної терапії ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних або асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма клінічної практики бакалавра спеціальності 227 Терапія та реабілітація є нормативним документом РДГУ, який розроблено кафедрою біології, здоров'я людини та фізичної терапії до затвердженого навчального плану. Програму укладено згідно з вимогами кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу, алгоритму вивчення навчального матеріалу практики.

Програма розроблена з метою визначення та виконання вимог до організаційного, матеріального забезпечення та методичного супроводу клінічної практики, закріплення прав і обов'язків студентів і керівників практики. Вона визначає перелік, обсяг, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів. Практика в установах різного типу здійснюється на основі договорів, у відповідності з якими надаються місця для проходження практики студентів з обов'язковою умовою забезпеченням повноцінного виконання практики та з урахуванням внутрішнього розкладу установ.

Виробнича (клінічна) практика з фізичної терапії, ерготерапії в обсязі надання реабілітаційної допомоги пацієнтам при захворюваннях опорно-рухового апарату тривалістю 4 тижні.

Програма практики складається спільно керівниками практики, з урахуванням місця практики, специфіки галузі підготовки здобувача і затверджується на засіданні кафедри. Програма практики може бути орієнтована на конкретну навчальну мету або на комплекс завдань. Матеріали зібрані під час виконання індивідуальних завдань практики зможуть бути використані для підготовки тез доповідей на студентських конференціях, написання статей, під час виконання курсових та кваліфікаційних робіт. Практика підсилює зв'язок між теоретичною підготовкою та сферою практичної діяльності.

Основними формами роботи є:

- 1) спостереження;
- 2) спілкуванні з фахівцями бази практики;
- 3) практична робота під наглядом фахівців;
- 4) самостійна робота студентів з пошуку, відбору, аналізу й інтерпретації інформаційних матеріалів;
- 5) підготовка й захист практикантами звіту з практики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

1. Організація діяльності студентів під час проходження клінічної практики

Участь в настановній (організаційно-методичній) конференції з клінічної практики. Прослуховування інструктажу з техніки безпеки та охорони праці. Складання календарного графіку проходження практики й облік його виконання. Участь в підсумковій конференції з проходження клінічної практики. Аналіз розроблених пропозицій щодо вдосконалення програми практики. Вивчення методики і організації фізичної терапії, ерготерапії на базі практики. Ознайомлення з документами планування і обліку з фізичної терапії. Спостереження за роботою фізичних реабілітологів, які працюють на базі практики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

2. Навчально-методична робота

Проведення клінічних спостережень, різноманітних вимірювань та оцінювання стану пацієнта. Запис у щоденнику. Проведення тестування рівня функціонування основних систем. Спостереження за роботою своїх колег-студентів. Підготовка рефератів, виконання індивідуальних завдань, включення в роботу елементів експериментального дослідження, доповідей чи повідомлень під час проведення групових занять.

Ознайомлення з науково-методичною літературою щодо вибраної проблематики. Підготовка доповіді на методичне заняття. Ознайомлення з новими, сучасними науковими даними щодо вибраної проблематики. Складання програми реабілітації для пацієнтів. Підготовка реферату на задану тематику.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

3. Практична (реабілітаційна) робота

Проведення програми реабілітації пацієнта:

- оцінка стану пацієнта. Збір анамнезу пацієнта. Картка обстеження пацієнта, історія, схема обстеження. Процедура обстеження. Вибір відповідних методів обстеження щодо стану пацієнта та обставин. Запис у щоденнику.

- планування програми. Аналіз інформації зібраної з медичних записів, у пацієнта, членів сім'ї, лікарів, реабілітологів. Виявлення основних проблем та складання реабілітаційного прогнозу. Визначення короткотермінових та довготермінових цілей. Вибір відповідних методів реабілітації, включаючи їх послідовність, частоту та тривалість.

- проведення програми реабілітації. Спостереження за симптомами та реакцією пацієнта на реабілітаційне втручання. Індивідуальна програма реабілітації пацієнта. Внесення корективів у програму враховуючи спостереження та повторні обстеження пацієнтів. Застосовування різних методів (переміщення, обладнання). План реабілітаційного втручання. Чіткі та стислі вказівки пацієнтам, наведення прикладів для заохочення та досягнення оптимальної співпраці. Надання практичних рекомендацій пацієнтові (членам сім'ї) щодо подальшого відновлення функцій, правильного поведіння, надання допомоги.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

4. Підведення підсумків клінічної практики

Підсумки клінічної практики обговорюють на підсумковій конференції студентів-практикантів. Студенти звітуються про виконання програми практики, у формі конференції, круглого столу, майстер-класу. Підсумки практики оцінюються в процесі захисту звіту про проходження практики. Захист приймає комісія, склад якої затверджує завідувач кафедри. Особистою документацією студента є щоденник клінічної практики, до якого у хронологічній послідовності він вносить дані про проведену роботу. Під час оцінки роботи студента на практиці також береться до уваги характеристика, яка надається йому керівником від бази практики із зауваженнями та пропозиціями.

Основними критеріями оцінки результатів клінічної практики є наступні:

- повнота і якість виконаного звіту;
- ініціативність та обсяг виконаних робіт студента на практиці;
- знання студентом теоретичного матеріалу та вміння застосовувати його в практичній діяльності.

Загальна оцінка практики заноситься до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно за індивідуальним планом за умов, визначених закладом вищої освіти. Студент, який не виконав програму практики і отримав негативну оцінку по практиці, відраховується з закладу вищої освіти.

Керівники практики звітуються на засіданні кафедри і подають загальний звіт про проведення практики у відділ практики.

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Складання програм фізичної терапії при різних захворюваннях опорно-рухового апарату.

У реабілітаційних програмах має бути відображено:

- методика збору анамнезу пацієнтів з порушеннями опорно-рухового апарату;
- методика проведення реабілітаційного обстеження хворого;
- реабілітаційний діагноз;
- мета , завдання фізичної терапії, етап реабілітації, руховий режим тощо;
- операційні та методичні особливості реабілітаційних занять;
- аналіз ефективності індивідуальної програми.

ПЛАН СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (КЛІНІЧНОЇ) ПРАКТИКИ

№п/п	Назва виду роботи	Форма звіту
1.	Настановча конференція (організаційне заняття). Ознайомлення студентів з завданнями та змістом клінічної практики. Ознайомлення з методикою роботи під час практики, порядком ведення щоденників практики, спостережень і нотаток,	Щоденник практики

	збору й обробки матеріалів тощо.	
2.	Складення календарного, індивідуального плану виконання завдань клінічної практики	Щоденник практики, звіт
3.	Ведення записів у щоденнику спостережень	Щоденник практики
4.	Знайомство з базою практики, екскурсія, ознайомлення з нормативною базою, правилами внутрішнього розпорядку	Звіт
5.	Ознайомлення з організацією і діяльністю бази практики. Вивчення методики і організації фізичної реабілітації при захворюваннях опорно-рухового апарату на базі практики. Спостереження за роботою фізичних реабілітологів, які працюють на базі практики	Опис методик з фізичної терапії, звіт
6.	Виконання практичних завдань Складання індивідуальних програм реабілітації пацієнта, плану реабілітаційного втручання.	Розробка методичних занять
7.	Вивчення використання новітніх технологій у сфері фізичної реабілітації при захворюваннях опорно-рухового апарату.	Повідомлення, презентація виконаних завдань
8.	Оформлення документації з проходження клінічної практики.	Звіт
9.	Підведення підсумків. Захист результатів роботи практики	Захист звіту, виступ на конференції з презентацією

6. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО КЛІНІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ

Загальне керівництво практикою здійснюється деканатом психолого-природничого факультету, університетським керівником практики та керівником практики від бази практики. Методичне керівництво забезпечує кафедра біології та здоров'я людини РДГУ.

Обов'язки керівника практики. Керівник забезпечує підбір бази для проведення практики, укладання угод між університетом та базою проходження практики, здійснює методичне керівництво та контроль, перевіряє та візує документацію практикантів.

Обов'язки керівника практики від бази її проведення. Керівник від бази практики забезпечує вирішення організаційних проблем проведення практики, надання студентам-практикантам консультацій, бере участь у групових засіданнях, контролює якість роботи практикантів. Разом з лікуючими лікарями здійснює підбір пацієнтів для проведення з ними фізичної реабілітації, консультує студентів з професійних питань, перевіряє та візує документацію практикантів, забезпечує методичне керівництво діяльністю практикантів, здійснює загальну остаточну оцінку клінічної практики студента.

Права і обов'язки студентів-практикантів

Студенти-практиканти зобов'язані:

- виконувати всі види діяльності, передбачені програмою практики;
- відповідати за належну особисту підготовку до практичних дій, обумовлених конкретним діагнозом пацієнта чи конкретною ситуацією;
- виконувати вимоги керівника клінічної практики, підпорядковуватись правилам внутрішнього розпорядку лікувальних і реабілітаційних закладів, дотримуватись професійної етики, конфіденційності, субординації, поведінки та відповідної форми одягу;
- виконувати розпорядження медичного персоналу лікарні, пов'язані з порядком проходження практики;
- своєчасно і акуратно готувати належну документацію та подавати її на перевірку і затвердження керівнику практики від університету.

Студенти-практиканти мають право:

- у межах своєї компетенції самостійно планувати свою діяльність (узгодивши її з керівником практики);
- виявляти ініціативу і творчість в організації і проведенні реабілітаційних заходів;
- отримувати консультації у медичного персоналу лікарні чи реабілітаційного закладу, керівника практики від бази її проведення, лікуючого лікаря, університетського керівника практики;
- обирати теми виступів чи рефератів для представлення їх на групових заняттях (семінарах) під час проходження практики.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

- МН1 – словесний метод (лекція, пояснення, бесіда, розповідь, дискусія, співбесіда тощо);
- МН2 – практичний метод (практичні заняття);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань).

8. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

- МО1 – залік;
- МО2 – усне або письмове опитування;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Студенти під час клінічної практики ведуть щоденники спостережень. У них повинні бути відображені дані, необхідні для виконання завдань, передбачених програмою практики. Матеріали щоденника використовуються для звіту про виконану на практиці роботу. По закінченні практики студенти представляють керівникові практики:

- щоденник практики;
- звіт про виконану роботу, якому містяться: індивідуальний план-графік проходження практики, пропозиції студента щодо поліпшення організації роботи в установі, а також індивідуальну програму практики;

- характеристика керівника бази практики, завірена печаткою установи.

Проміжна атестація включає в себе контроль керівником практики ступеня виконання індивідуальних завдань в рамках програми практики, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Підсумковий контроль за результатами проходження клінічної практики здійснюється у формі диференційованого заліку з виставленням оцінки за підсумками роботи. Студенти звітуються на підсумковій конференції.

9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- реферати;
- конспекти;
- презентація результатів виконаних завдань;
- захист звіту на підсумковій конференції.

ВИДИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 01.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПР 04.	Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.	МН 1,4,5.	МО 1,2,7.
ЗК 02.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	ПР 08	Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.	МН 1,2,5.	МО 1,2,7.
ЗК 03.	Навички міжособистісної взаємодії.	ПР 02.	Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися	МН 1,2,5.	МО 1,2,7.

			етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).		
ЗК 06.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ПР 02.	Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).	МН 1,2,5.	МО 1,2,7.
ЗК 08.	Здатність планувати та управляти часом.	ПР 09.	Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.	МН 1,2,5.	МО 1,2,7.
ЗК 09.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	ПР 03.	Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	МН 1,2,5.	МО 1,2,7.
ЗК 12.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПР 12.	Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.	МН 1,2,5.	МО 1,2,7.
СК 03.	Здатність трактувати		Трактувати	МН	МО

	патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.	ПР 07.	інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).	1,2,5,6.	1,2,7.
СК 04.	Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.	ПР 04.	Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.	МН 1,2,5.	МО 1,2,7.
СК 05.	Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії та ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.	ПР 14.	Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.	МН 1,2,5,6.	МО 1,2,7.
СК 06.	Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати	ПР 06	Застосовувати методи й інструменти для визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.	МН 1,2,4,5.	МО 1,2,7.

СК 07.	Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.	ПР 13.	Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.	МН 1,2,4,5.	МО 1,2,7.
СК 08.	Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.	ПР10	Здійснювати заходи фізичної терапії ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.	МН 2,5.	МО 1,2,7.
СК 09.	Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.	ПР 13.	Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.	МН 1,2,4,5,6.	МО 1,2,7.
СК 10.	Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.	ПР17.	Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.	МН 1,2,5,6.	МО 1,2,7.
СК 11.	Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.	ПР17.	Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.	МН 2,4,5,6.	МО 1,2,7.
		ПР11.	Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації	МН 1,2,4,5, 6.	МО 1,2,7.

			функціональних або асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.		
СК 13.	Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень.	ПР16.	Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.	МН 2,5,6.	МО 1,2,7.
СК 14.	Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.	ПР 03.	Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	МН 1,2,4,5, 6.	МО 1,2,7.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	А	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно	не зараховано

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
Відмінно	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики;

(90-100)	подав звітну документацію в зазначений термін, документація виконана у відповідності вимогам до змісту і оформлення; виявив високий рівень практичних умінь під час виконання завдань практики, застосовував різні методи реабілітації; виявив інтерес до проведення занять з фізичної терапії як асистент фізичного терапевта, упевнено та аргументовано прозвітував на звітній конференції.
Дуже добре (82-89)	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; подав звітну документацію в зазначений термін, документація виконана у відповідності вимогам до змісту і оформлення; виявив належний рівень практичних умінь під час виконання завдань практики, застосовував різні методи реабілітації, проте допускав незначні помилки при побудові, проведенні й аналізі занять; аргументовано прозвітував на звітній конференції.
Добре (74-81)	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; подав звітну документацію в зазначений термін, документація виконана у відповідності вимогам до змісту і оформлення; виявив рівень практичних умінь під час виконання завдань практики, необхідний для переважно успішного розв'язання практичних завдань, допускав помилки при побудові, проведенні й аналізі занять; проявив меншу самостійність і творчість у виконанні завдань; здійснив захист практики з деякими неточностями, які виправив самостійно.
Задовільно (60-73)	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; подав звітну документацію в зазначений термін, документація виконана з певними порушеннями у відповідності вимогам до змісту і оформлення; виявив рівень практичних умінь під час виконання завдань практики, необхідний для розв'язання лише деяких практичних завдань; виявив слабкий інтерес до проведення занять, відсутність ініціативи, прагнення використання додаткових методичних матеріалів; здійснив захист практики зі значними помилками та порушенням послідовності, які виправив з допомогою викладача.
Незадовільно (0-59)	Здобувач вищої освіти неповністю виконав програму практики, працював, під час практики безсистемно; підготував звітну документацію зі значними порушеннями у відповідності вимогам до змісту і оформлення; виявив недостатній рівень практичних, умінь під час виконання завдань, були допущені серйозні помилки під час організації і проведенні занять з фізичної терапії, відсутність уміння аналізувати роботу.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

№п/п	Вид роботи	Максимальна кількість балів
1.	Систематичне ведення щоденника практики	10

2.	Виконання групових та індивідуальних завдань	50
3.	Наявність звіту студента відповідно до програмових вимог	10
4.	Наявність позитивного відгуку з бази практики	10
5.	Оформлення та здача звітної документації про проходження практики	10
6.	Виступ на звітній науково-практичній конференції	10
	Разом	100

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Годішевський В. М. Лікувальна фізкультура в травматології. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / за ред. В. В. Клапчука, Т. В. Дзяка. Київ: Здоров'я, 1995. С. 57-77.

2. Дитяча травматологія: практичний посібник / за заг. ред. проф. О. В. Дольницького, проф. Д. Ю. Кривчені, проф. М. Є. Поліщука. К.: Книга плюс, 2006. С. 21-35.

3. Зарічнюк І. Р., Нестерчук Н. Є. Основні аспекти індивідуального реабілітаційного плану у фізичній терапії. *Public Health Journal*. 2024. № 1(5). С. 66–72.

4. Мухін В. М. Фізична реабілітація. Київ: Олімпійська література, 2009. 488 с.

5. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії : навч. посіб. / Н. А. Добровольська, А. С. Тимченко, В. П. Голуб [та ін.] ; за ред. Н. А. Добровольської, О. В. Федорича, А. С. Тимченка, І. П. Радомського. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 368 с.

6. Складенко Є. Т. Травматологія і ортопедія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. К.: Здоров'я, 2005. С. 252-259.

7. Соколовський В. С. Лікувальна фізична культура: підручник. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. 234 с.

8. Травматологія і ортопедія: посібник для практичних занять / під ред. проф. О. А. Бур'янова. К.: Книга плюс, 2006. 135 с.

9. Цанько І. І., Антонова-Рафі Ю. В., Куріло С. М., Данько Д. І. Методи обстеження в фізичній терапії, ерготерапії : навч. посіб. Київ : Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2023. 162 с. Шаповалова В. А. Спортивна медицина і фізична реабілітація: навч. посібник / В. А. Шаповалова, В. М. Коршак, В. М. Халтагарова, І. В. Шимеліс, Л. І. Гончаренко. Київ: «Медицина», 2008. 246 с.

10. Язловецький В. С. Основи фізичної реабілітації: навч. посібник / В. С. Язловецький, Г. Є. Верич, В. М. Мухін. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. Володимира Винниченка, 2004. 238 с.

11. Яковенко Н. П. Фізіотерапія: підручник / Н. П. Яковенко, В. Б. Самойленко. К.: ВСВ « Медицина», 2011. 256 с.

Допоміжна

1. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу: навчальний посібник. Харків: «ОВС», 2007. 216 с.

2. Жук П.М. Гострі та хронічні ураження опорно-рухового апарату. Вінниця: Континент-Прим, 2002. 464 с.

3. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л. І. Фісенко. К.: «Купріянова», 2005. 400 с.

4. Мурза В. П. Фізична реабілітація: навч. посібник. К.: ОЛАН, 2004. 558 с.

5. Мухін В. М. Фізична реабілітація. Київ: Олімпійська література, 2005. 471 с.

6. Степашко М. В. Масаж і лікувальна фізична культурав медицині: підручник. К.: ВСВ «Медицина», 2010. 352 с.

7. Яковенко Н. П. Фізіотерапія: підручник / Н. П. Яковенко, В. Б. Самойленко. К.: ВСВ « Медицина», 2011. 256 с.

Інформаційні ресурси

Бібліотеки:

1. РДГУ:

абонемент №1 – м. Рівне, вул. Пластова, 31, тел.22-59-15,

абонемент №2 – м. Рівне, вул. Толстого, 3,

абонемент №3 – м. Рівне, вул. Пластова, 41;

2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6, тел.22-10-63;

3. Міська бібліотека – м. Рівне, вул. Київська, 44, тел. 24-12-47.